

27.09.2016.

Vol.13, Broj 38.

**Ministarstvo poljoprivrede
i zaštite životne sredine
Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
za primenu nauke u poljop-
rivredi**

Email:
stips@minpolj.gov.rs

telefon:
011-3616-277

38

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Ponuda, tražnja i cene goveda u Srbiji		1
Pad cena prasadi i tovnih svinja		2
Pregled cena žive stoke na stočnim pijacama		3
Cene žive stoke u klanicama		4
Cene stoke u EU		5
Cene žive stoke na pijacama u Crnoj Gori		6
Cene jaja, pilećeg mesa i mlečnih proizvoda		7
Žitarice i stočna hraniva, Agroinfo vest		8
Nedeljni prikaz cena žitarica i stočne hrane		9
Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-13

Pad otkupne cene teladi u klanicama na području podunavskog regiona

Pad otkupne cene teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma zabeležili su reporteri STIPS-a protekle sedmice u klanicama na području podunavskog regiona. Dominirao je iznos od 330 din/kg. Otkupne cene tovnih bikova i krava za klanje ostale su nepromenjene.

Najčešća prodajna cena teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma iznosila je 370 din/kg protekle nedelje na stočnoj pijaci u Kraljevu. Za tovnne bikove, SM rase telesne mase preko 500 kilograma trebalo je izdvojiti 220 din/kg, dok je kod krava za klanje iste rase dominirao iznos od 150 din/kg.

Na pijaci žive stoke u Obrenovcu izostala je prodaja teladi i ostalih kategorija goveda tokom treće sedmice septembra. U klanicama na području Beograda je najčešća otkupna cena tovnih bikova telesne mase preko 500 kilograma SM rase

iznosila je 230 din/kg, dok je kod iste kategorije bikova, ali HF rase dominirao iznos od 215 din/kg.

Klaničari sa područja pirotskog regiona su telad SM rase telesne mase do 160 kilograma otkupljivali najčešće po ceni od 360 din/kg, a tovnju junad telesne mase preko 480 kilograma po ceni od 220 din/kg. Identične cene bile su i na stočnoj pijaci u Pirotu, kako u kategoriji teladi tako i kod tovnne junadi telesne mase preko 480 kilograma.

Na stočnu pijacu u Somboru su odgajivači i trgovci za prodaju dovezli protekle sedmice krave za klanje HF i SM rase i tovnju junad telesne mase preko 480 kilograma. Kod junadi je dominirala cena od 240 din/kg, a za krave za klanje su u zavisnosti od rase kupci trebali da izdvoje od 140 do 150 din/kg.

Pad cena prasadi i tovnih svinja na pijacama i u klanicama

Reporteri STIPS-a iz Sombora zabeležili su pad prodajnih cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma, obe kategorije tovnih svinja i krmača za klanje. Za Prasad su kupci trebali da izdvoje 150 din/kg, tovne svinje u zavisnosti i od kategorije od 130 do 140 din/kg, dok je kod krmača za klanje dominirao iznos od 105 din/kg.

U klanicama na području Beograda evidentiran je pad otkupnih cena tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma otkupljenih sa većih farmi na ovom području.

Po nižim su cenama tovne svinje otkupljivale klanice na području srednjobanatskog regiona. Kod grla telesne mase od 80 do 120 kilograma je dominirao iznos od 150 din/kg, do je kod grla telesne mase preko 120 kilograma dominirao iznos od 135 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Kraljevu došlo je do pada cena prasadi telesne mase od 16

do 25 kilograma i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma u odnosu na prethodnu sedmicu. Kod prasadi je dominirao iznos od 160 din/kg, a kod tovnih svinja iznos od 120 din/kg. U klanicama na području raškog regiona nije bilo promene otkupnih cena i obima otkupa svinja u odnosu na prethodni period.

Rast dominantnih cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma evidentiran je na pijaci žive stoke u Smederevu. Kod prasadi je dominirao iznos od 180 din/kg, a kod svinja iznos od 170 din/kg. Klaničari sa područja podunavskog regiona su protekle sedmice tovne svinje telesne mase od 80 do 120 kilograma plaćali su po dominantnoj ceni od 160 din/kg. Izostao je otkup ostalih kategorija svinja.

Rast cena jaradi i pad cene koza na stočnoj pijaci u Loznici

Rast dominantne cene jaradi i pad cene koza karakteristika je stočne pijace u Loznici tokom treće sedmice septembra. Kod jaradi je dominirao iznos od 230 din/kg, a kod koza iznos od 140 din/kg.

Ovce su bile skuplje u odnosu na prethodni period na pijaci žive stoke u Smederevu. Dominirao je iznos od 160 din/kg. Obim prodaje bio je na prosečnom nivou. Prodajne cene šilježadi i jagnjadi bile su na prošlonedeljnom nivou.

Dominantna cena jagnjadi iznosila je 230 din/kg na pijaci žive stoke u Kraljevu protekle sedmice. Pored jagnjadi mogli su se pazariti još i jarad, dviske, šilježad, ovce, ovnovi za priplod i jarad, a

prodajne cene i obim prodaje bili su na prošlonedeljnom nivou.

Najlčestća otkupna cena jagnjadi iznosila je 250 din/kg u klanicama na području podunavskog regiona tokom protekle sedmice.

Reporter STIPS-a je zabeležio prodaju jagnjadi, dviski, šilježadi, ovaca i ovnova za priplod na stočnoj pijaci u Obrenovcu. Nije bilo promene u obimu ponude, a i dominantna cena bila je na prošlonedeljnom nivou. Kod jagnjadi je iznosila 280 din/kg, dviski i šilježadi 200 din/kg, a kod ovnova za priplod oko 18.000 po grlu.

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 19. – 25.09.2016. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaški	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	215																	
Bikovi	>500kg	SM	230	235	230	230	230	230	230	230	240	240	150							230
Dviske	sve težine	sve rase						180												
Jagnjad	sve težine	sve rase	270		260	280	250	250												250
Junad	350-480kg	sve rase		230	230				240											230
Junad	>480kg	sve rase	240					220			210			220	220					220
Krave za klanje	sve težine	SM	150	125	150	150	140	170	120	140										150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase			110			120	90	110				110	110					110
Ovca	sve težine	sve rase	120		160			120		125										120
Prasad	16-25kg	sve rase	180	180	150	150	160	200	170	150	200	420	440	170	170					
Telad	80-160kg	SM	350				360	400	330	400	430	420	440							
Tovljenici	80-120kg	sve rase	176	150	160	150	160	160	160	160	110		150	155	150					150
Tovljenici	>120kg	sve rase	130	130	130	120	140	140	140	140	100	120	120	135	135					120
Šiježad	sve težine	sve rase	150																	

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period od 15. - 21.09.2016. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nikšić	Pijevlja	Podgorica	Prosek CG
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	~	3.1	3.2	~	~	3.2
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	~	~	3	3.1	~	~	3.05
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	~	~	~	2.2	~	~	2.2
Junad	preko 300 kg	ostale	kg.	~	~	~	1.9	~	~	2
Krave za klanje		ostale	kg.	~	~	1	1.1	~	~	1.05
Prasad		sve rase	kg.	~	~	~	3	~	~	3
Jagnjad		sve rase	kg.	~	~	2.4	2.5	~	~	2.4
Jarad		sve rase	kg.	~	~	~	3	~	~	3
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	~	~	100	~	~	100
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	~	~	85	~	~	85
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	1500	~	~	1500
Priplodne krave		HF	grlo	~	~	~	1500	~	~	1500
Priplodne krave		Melez	grlo	~	~	~	900	~	~	900

1 Euro = 123,38 RSD

Izvor: AMIS

**Cene jaja, pilećeg mesa i mlečnih proizvoda - zelene pijace
u Srbiji za period 19.- 25.09.2016. godine**

Naziv proizvoda	Jedinica mere	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA						Dominantna cena - Srbija				
		Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Jaja (A)	komad	13	13	10	11	13	10	11	11	11	11	11	11	11	12	11	12	12	12	12	12	11
Jaja (B)	komad	12	12	9	8	12	8	9	10	10	10	11	9	10	11	10	10	10	10	10	10	10
Jaja (C)	komad	11	11	8	8	11	7	8	9	9	9	10	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Jaja (S)	komad	14	14	11	12	14	11	12	12	12	12	14	11	12	12	12	12	12	13	13	13	12
Piletina (sve rase)	kg	290	320	270	280	270	300	260	260	260	300	300	300	280	330	320	300	300	280	280	300	300
Beli sir (masni)	kg	450	400	450	400			350	600	400	300	300	300	380	600	500	450	550	550	550	450	450
Beli sir (polumasnii)	kg	350	300	250	300	300	300	300	300	350	280	300	300	330	330	300	320	350	350	350	300	300
Kajmak	kg	800	800	600	700	650	600	650	850	800	800	800	800	800	700	800	800	800	800	800	800	800

Žitarice i stočna hrana

U maloprodajnim objektima na području Beograda evidentiran je rast dominantne cene suncokretove sačme na 42 din/kg.

Dominantne cene sojine sačme i stočnog brašna bile su niže u odnosu na prethodnu sedmicu u maloprodajnim objektima na području Kikinde. Za sojinu sačmu su kupci trebali da izdvoje 72 din/kg, a za stočno brašno 17 din/kg. Najčešća prodajna cena kukuruza, okrunjenog prirodno sušenog u rinfuzu iznosila je 15.5 din/kg.

Kukuruz, okrunjen prirodno sušen u rinfuzu i sojina sačma bili su jeftiniji protekle sedmice na području Kragujevca. Za razliku od njih skuplji su bili stočno brašno, suncokretova sačma i pšenica u rinfuzu.

Na pijaci u Pančevu i gazdinstvima u

okolini ovog grada, zabeležen je rast dominantne cene lucerkinog sena u balama na 20 din/kg i pšenice upakovane u džakove najčešće od 50 kilograma na 16.5 din/kg. U silosima južno-banatskog regiona evidentiran je pad dominantnih cena pšenice i soje u zrnju u odnosu na prethodni period.

Dominantne cene lucerkinog sena u balama, sojine sačme i kukuruza, okrunjenog prirodno sušenog upakovanog u džakove bile su niže u poređenju sa prethodnom sedmicom na području Smedereva. Za razliku od njih skuplja je bila pšenica upakovana u džakove.

Reporter STIPS-a iz Sombora je evidentirao pad cene kukuruza, okrunjenog veštački sušenog u rinfuzu na području ovog grada.

Agroinfo vest

Zbog nenamenskog trošenja novca iz Evropske unije i nemogućnosti vraćanja kredita, više od pet odsto poljoprivrednika u Sloveniji je bankrotiralo. Predsednik Agrarne komore Maribora, Stane Klemenčič kaže da je u toj zemlji, nakon ulaska u Evropsku uniju, pao obim i raznovrsnost proizvodnje. "Nama je palo samosnabdevanje. Mi smo 1990-2000. godine imali samodovoljnost proizvodnje od oko 70%. Danas ne prelazimo 50%. Građani nam sa razlogom zameraju što trošimo mnogo novca za poljoprivrednu proizvodnju a proizvodimo samo polovinu neophodne hrane. Dobri smo u vinu, mleku i govedini. Sve ostalo je problem", naglašava Klemenčič. On dodaje da su slovenački poljoprivrednici toliko zavisni od podsticaja da ne mogu da budu ekonomski samostalni. Više od pola zarade na imanju je podsticaj, a to nije dobar smer. Stane konstatuje da je, između ostalog, pad proizvodnje uslovlilo direktno plaćanje po hektaru umesto dotadašnjeg po kilogramu. A niko nije pitao da li će se na tim površinama nešto proizvoditi. "Danas imamo situaciju da ima mnogo šume. Došli smo do toga da je prosečna starost slovenačkog poljoprivrednika 56 godina. Tada razmišljate samo o penziji, a ne o investicijama", objašnjava Klemenčič. On ističe da je Brisel Sloveniji nametnuo rigorozne ekološke zakone koji su ograničili poljoprivrednu proizvodnju, a samim tim je otvoreno tržište za jeftinije prehrambene proizvode iz Evropske unije. Inače, prirodni uslovi za poljoprivredu u Sloveniji su relativno loši. Šume prekrivaju 59% državne teritorije. U odnosu na deo teritorije koja je prekrivena šumom, Slovenija zauzima treće mesto u Evropi, odmah iza Švedske i Finske. Oko 80% poljoprivrednih površina se nalazi na nepristupačnim područjima (LFA - Less Favoured Areas). Samo 33% celokupne poljoprivredne površine, koja se većinom nalazi u centralnom i istočnom delu, se koristi kao oranice. Uz to je vinograda 3,3%, voćnjaka 2,6% a ostalo su pašnjaci (60,7%). Kada je o obrazovanju reč, šest odsto poljoprivrednika u Sloveniji je bez osnovne škole, završilo ju je 37%, srednju školu je završilo njih 50% a diplomu visoke škole i fakulteta ima samo šest odsto poljoprivrednika. (agrokлуб)

Cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za period 19.– 25.09.2016. godine

Proizvod	Jed.Mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija										Vojvodina												
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin				
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Gazdinstvo				22	25	18														20			
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Gazdinstvo			22																		20		19
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	18			21	20	15	12														18	20	
Pšenica	džak 50kg	Gazdinstvo				22	20	18																17	14.7
Pšenica	rinfuz	Gazdinstvo			21																				14.5
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Gazdinstvo			64			62																	
Sojino zrno	džak 50kg	Gazdinstvo				50																			40.0
Stočni ječam	džak 50kg	Gazdinstvo				25		20																20	17.5
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Maloprodaja				24		28																	
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja			50																				17.1
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	70	78		63	65	69	65														72		52.0
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja				23		20	26															17	
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	42	45		31	35	39	45														39		23.1
Kukuruz (novi rod, okrunjen, veštački rinfuz)	rinfuz	Pijaca																							18
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca			26	25	24	26	25	26.0															20
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca	25																						19
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca				21		15	17																20
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	20			22	20	20	21																17
Sojino zrno	džak 50kg	Pijaca				50																			40
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	20	24		23	22																		18
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	17			20		17																	
Pšenica	džak 50kg	Silos					15																		17

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 19. do 23. septembra 2016. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene kukuruza
- Dešavanja na svetskim berzama

Tržište roba iz sektora primarnog agrara je u daljem padu. Intenzitet i kontinuitet pada cena je toliko izražen da se nazire pravi tržišni krah ukoliko se ovaj trend i unarednom periodu nastavi ovakvim intenzitetom. Pad cena, pogotovo ako je ovako izražen bukvalno stopira trgovanje. Poslednje tri nedelje su pravi dokaz za to. Koliko je srpsko berzansko tržište u padu najbolje oslikava podatak da je realna vrednost berzanskog indeksa na najnižoj poziciji još od sredine 2010. godine. U nedelji za nama na berzi u Novom Sadu zabeležen je skroman promet od svega 295 tona robe, što je u odnosu na prethodnu nedelju pad od 26,25%, dok je finansijska vrednost prometa iznosila 4.979.700 dinara i za 52,06% je manja nego prethodnog nedeljnog perioda.

Cena kukuruza nastavlja tendenciju pada. Pad je veoma veliki i očigledno da se neće zaustaviti sve dok ne dođe na prihvatljiv nivo za najveći segment tražnje na našem tržištu, a to su izvoznici. Poslednja zaključena cena ove robe na berzi u Novom Sadu iznosila je 15,00 din/kg bez PDV, pri čemu na bazi kandidovanih naloga za kupovinu ni ova cena nije više atraktivna za tražnju. Podsetimo, krajem avgusta cena kukuruza je iznosila 20,50 din/kg bez PDV, što znači da je današnja cena u odnosu na pre samo mesec dana niža za čak 27%. Prosečna nedeljna cena trgovanja iznosila je 16,96 din/kg (15,42 bez PDV), što je pad u odnosu na prosečnu cenu ove robe pad od 8,19%.

Tržište pšenice je veoma pasivno. Podatak da već drugu nedelju za redom nema trgovanja na FOB paritetu na dunavskim lukama, dovoljno govori o veoma lošoj konjunkturi ovog tržišta. Tražnje za hlebnim zrnom praktično nema. Cena stagnira. Na "Produktnoj berzi" u Novom Sadu zaključena je cena na nivou od 16,50 din/kg (15,00 bez PDV). Mnogo je razloga zašto je tražnja tako pasivna, ali kada se to desi, logična posledica je pad cene. Da li će i ovako niska cena pšenice i dalje padati, pokazaće naredni peiod.

Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

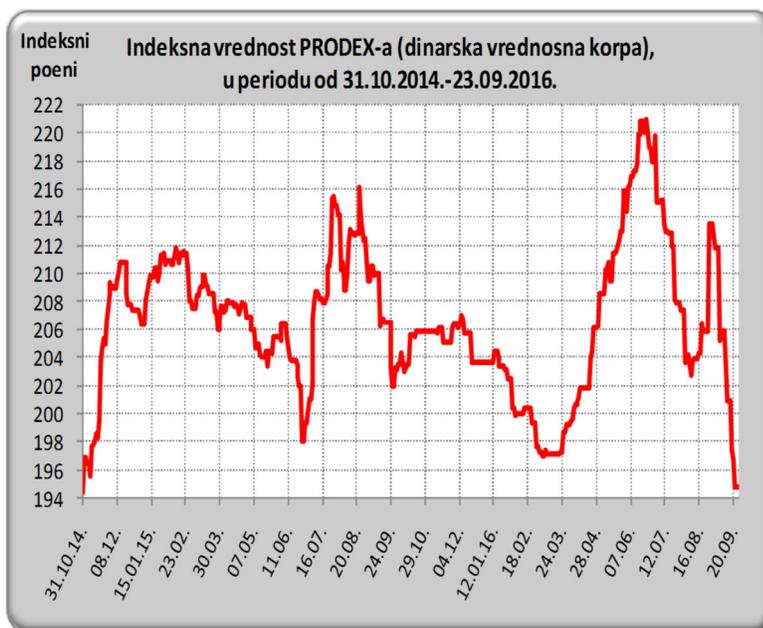
Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODN U NEDELJU
Kukuruz, rod 2016.	645	16,50-17,60	245	16,50-17,16	-8,19%
Soja, rod 2016. vlaga 10%, primese 3%	50	16,50	50	16,50	-0,87%
Suncokret, rod 2016.	100	40,70	-	-	-
Brašno T-500	100	21,45	-	-	-
Suncokretova sačma 33%	100	26,88	-	-	-

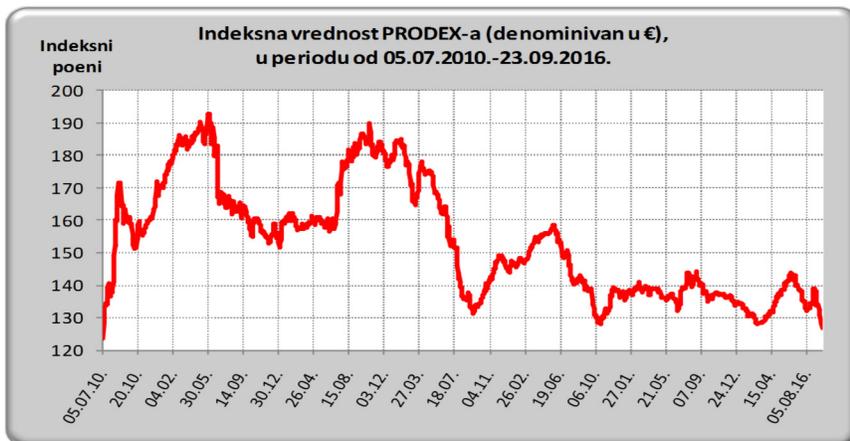
PRODEX

Kako je prošlog petka nagovešteno, indeksna vrednost PRODEX-a je nastavila da pada i tokom ove nedelje, kao posledica sezonskog pada cene kukuruza.

Predviđanje se u potpunosti obistinilo činjenicom da je pad cene kukuruza na današnjih 15,00 din/kg, bez PDV-a, prourokovao rekordno nisku vrednost PRODEX-a (dinarska vrednosna korpa), još od oktobra meseca 2014.godine.

Međutim i pored očekivanja o rekordno niskom „dinarskom“ PRODEX-u, u poslednjih skoro dve godine, drastičan pad cene kukuruza i konstantno niska cena pšenice na nivou identičnom ceni kukuruza, od 15,00 din/kg, bez PDV-a, pomalo neočekivano je „iznedrio“ statistički podatak o tome da aktuelna vrednost PRODEX-a, revalorizovana u €, beleži rekordno nisku vrednost, u periodu dužem od proteklih šest godina odnosno još od jula 2010.godine.

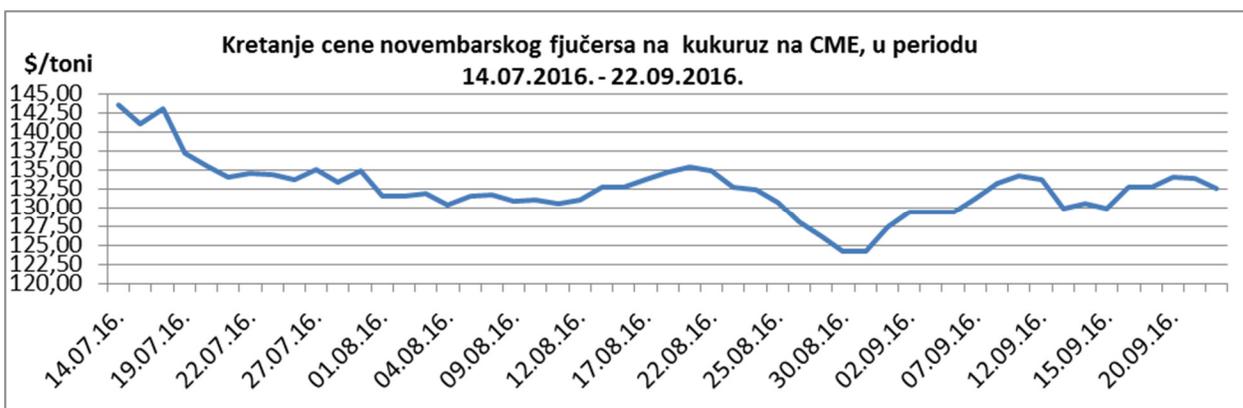
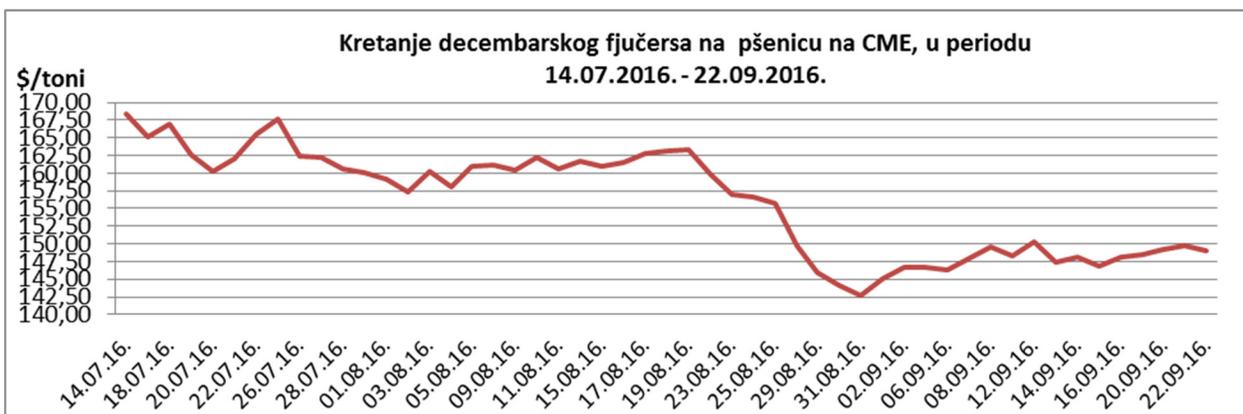

Aktuelna vrednost „dinarskog“ PRODEX-a iznosi 194,82 indeksnih poena, što je za 2,57 indeksnih poena manje nego prošlog petka.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

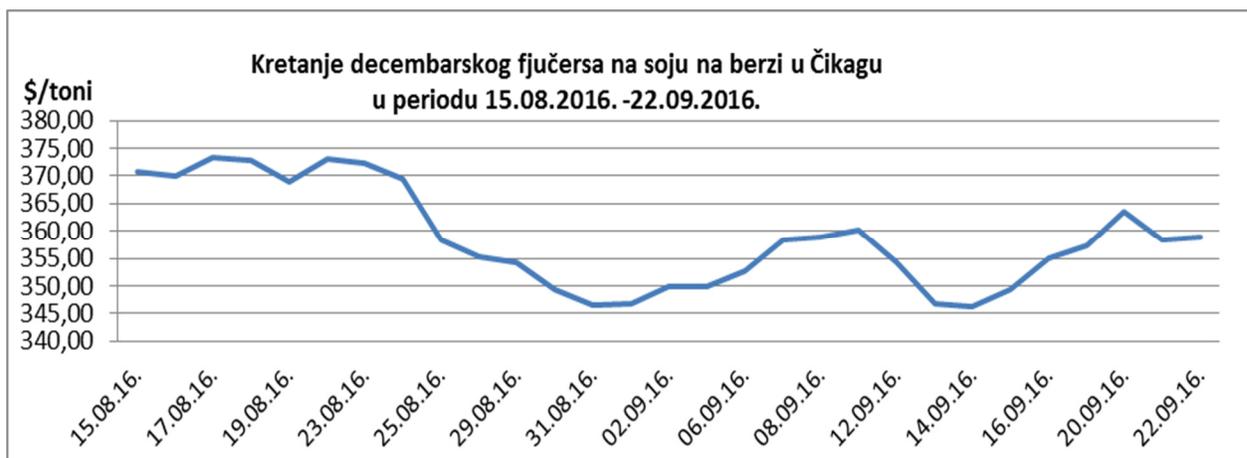
PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, DECEMBARSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	148,15 \$/t	148,45 \$/t	149,18 \$/t	149,77 \$/t	148,96 \$/t
Kukuruz	132,67 \$/t	133,75 \$/t	134,01 \$/t	133,85 \$/t	132,51 \$/t

Tokom protekle nedelje je na čikaškoj berzi došlo do blagog rasta cena fjučersa na žitarice. Padavine su ometale žetvu kukuruza, što je povećavalo pritisak na strani tražnje, naročito na spot tržištu. Istovremeno je izvoz bio stabilan.

Cena fjučersa na pšenicu je porasla za 1,5% u odnosu na prošlu nedelju, a kukuruza za 2,0%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, nov. 16.	354,95 \$/t	357,30 \$/t	363,62 \$/t	358,41 \$/t	358,77 \$/t
Sojina sačma, okt. 16.	3113,70 \$/t	311,10 \$/t	313,10 \$/t	308,70 \$/t	307,90 \$/t

Sporija žetva je pogurala i cenu soje na čikaškoj berzi. Fjučers sa novembarskom isporukom je skuplji za 2,74%. Za razliku od soje, fjučers na sojinu sačmu je blago pojeftinio za 0,23%.

	PŠENICA	KUKURUZ
BUDIMPEŠTA	133,83 €/t (fjučers dec 16)	128,93 €/t (fjučers nov 16)
EURONEXT PARIZ	162,00 €/t (fjučers dec 16)	162,00 €/t (fjučers nov 16)

U Parizu su cene više u odnosu na prošlu nedelje. Pšenica je skuplja za 2,05%, a kukuruz za 2,08%. U Budimpešti se, u forintama, cene nisu menjale, dok su cene evrima više za 1,16%.